

Bezuinigingsdialog

Witboek

Thema 1 Zorg, Welzijn, Werk en Inkomen

Versie: 29 april 2016

Zorggroep tweelingdorp

In het tweelingdorp Jutrip-Hommerts is de Zorggroep Foar Elkoar opgericht. Komende zondag wordt officieel het startschot gegeven.

Ouder en kindcafé Sneek

Súdwest wil groeiende armoede halt toeroepen

Grens aan mantelzorg bij dementerenden

Corporaties zien toename van verwarde huurders

Geldtekort voor jeugdzorg blijft gemeenten plagen

Deelnemers werk-leer traject gediplomeerd

Eigen Krachten bundelen

De maatschappij verandert. Mensen krijgen meer zorgtaken en moeten meer dingen zelf of binnen hun eigen netwerk regelen. Maar soms is een (plotselinge) verandering in het dagelijks leven of een crisissituatie te ingewikkeld om alleen op te lossen.

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	- 3 -
1. ALGEMENE TERUGBLIK	- 4 -
2. AVONDEN MET HET EXPERTTEAM	- 5 -
3. TIPS VANUIT HET EXPERTTEAM	- 6 -
4. KORT OVERZICHT VAN FINANCIËLE RESULTAAT	- 6 -
5. ANDERE VOORSTELLEN	- 7 -
6. CONCLUSIE	- 7 -
BIJLAGEN	

1. Algemene terugblik

Ook tijdens de witboekavonden waren de leden van het Expertteam zeer gemotiveerd om een bijdrage te leveren aan de vorming van het laatste onderdeel, te weten: het Witboek Sociaal Domein.

Anders dan was gepland, zijn tijdens deze avonden ook ambtelijke adviseurs uitgenodigd. De reden was tweeledig. De ambtelijke adviseurs hadden behoefte aan een stukje verduidelijking van de ingediende bezuinigingsvoorstellen van de experts. En de experts hadden behoefte aan een nadere toelichting.

Hoewel deze manier van werken aanvankelijk onwennig was, heeft dit naar ons oordeel een positieve bijdrage geleverd aan de beweging om 'de wereld van de samenleving' en 'de wereld van de overheid' dichter bij elkaar te brengen.

Duidelijk is geworden dat tijdens de dialoog steeds de vraag moest worden gesteld welke werkvorm nu het beste paste bij het proces. Het onderwerp Sociaal Domein is veel omvattend en complex. Dan ligt het voor de hand om er meer tijd voor uit te trekken maar ook om te zorgen dat partijen over dezelfde informatie beschikken.

Eén van de experts heeft naar aanleiding van de bijeenkomst van 16 maart 2016 zijn Persoonlijke overdenkingen gestuurd (bijlage 4). Meerdere experts herkende zich in dat beeld. Enkele experts hadden een ander beeld van deze avond.

Een opvatting was ook dat bij deze dialoog teveel geld gestuurd was.

De Expertgroep Sociaal Domein heeft met veel interesse en energie meegedacht aan een strategische visie die op langere termijn aanzienlijke besparingen kan opleveren. In dit verband werd door een expert de uitspraak gedaan dat de beste tijd om een boom te planten 20 jaar geleden was. Het op een na beste moment is nu. Dus mis die kans niet.

Er is een grote bereidheid bij de experts om ook in de toekomst te blijven meedoen aan de dialoog binnen het Sociaal Domein!

2. Avonden met het Expertteam

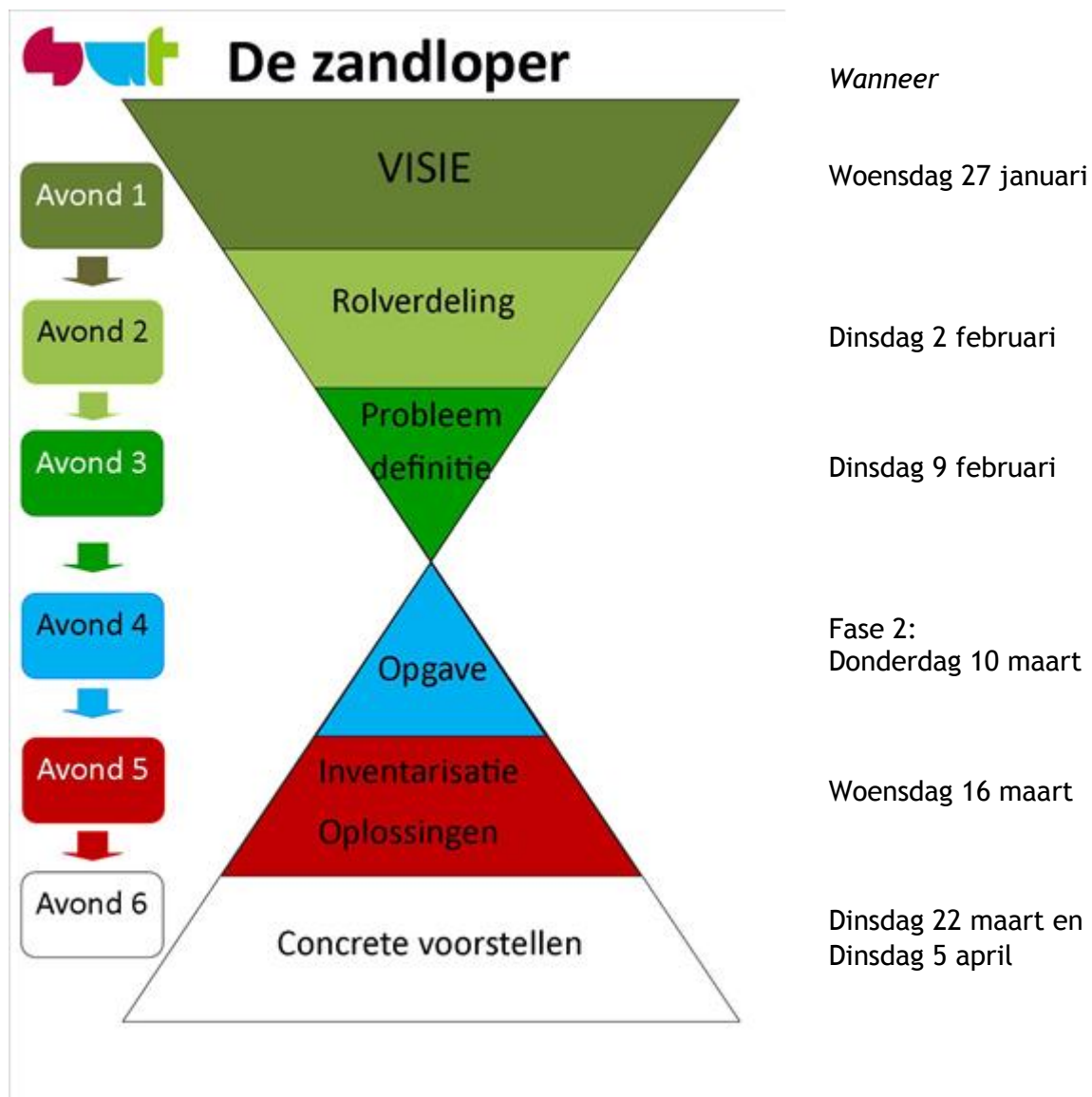
Dit expertcomité is in de fase van het witboek viermaal bijeenkomen. Gemiddeld waren er per avond 17 experts aanwezig.

De data waren:

Donderdag 10 maart 2016
Woensdag 16 maart 2016
Dinsdag 22 maart 2016
Dinsdag 5 april 2016 (extra ingelaste bijeenkomst)

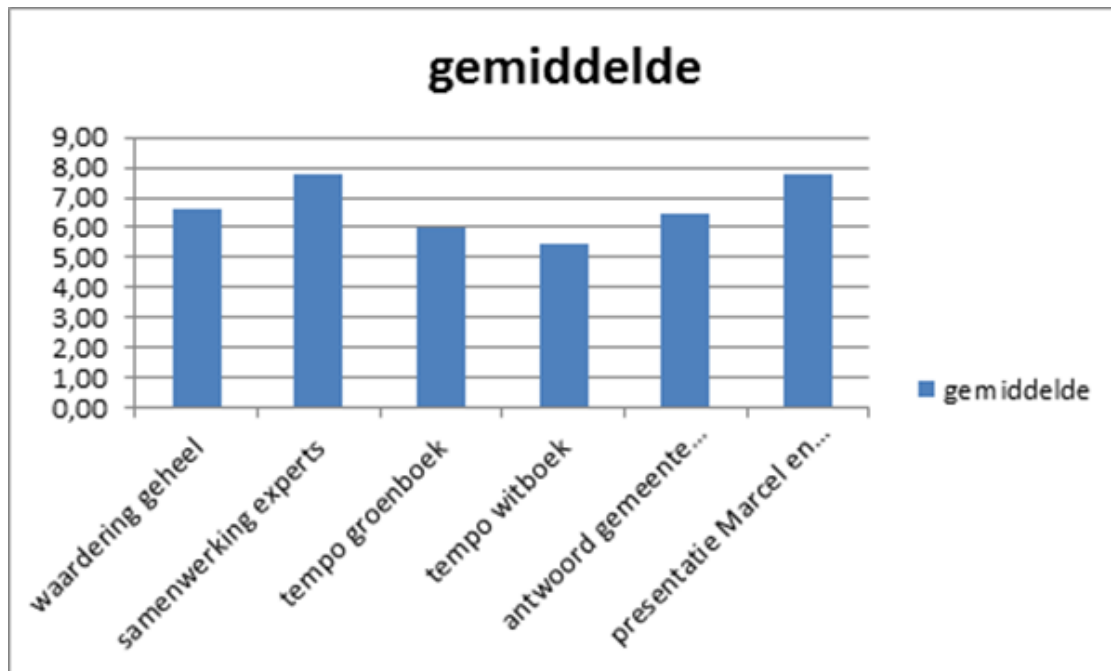
De bijeenkomsten zijn geleid door:

- Chef de Dossier, Marcel Faasse: m.faasse@sudwestfryslan.nl of via 06-21585761
- Secondant, Tineke Pijnacker: t.pijnacker@sudwestfryslan.nl of via 06-11777903

3. Tips vanuit het Expertteam

Na afloop van de laatste avond is een evaluatieformulier uitgedeeld. De uitkomst in cijfers kan als volgt worden weergegeven.

De ingevulde formulieren met zijn als bijlage toegevoegd. Daar staan ook de opmerkingen van de experts vermeld op o.a. de volgende vragen:

- Wat vertel je anderen over de besparingsdialoog?
- Wat wil je verder nog kwijt?

Als procesbegeleiders zijn wij zeer enthousiast over deze nieuwe vorm van werken.

De kennis, ervaringen en betrokkenheid van de experts zorgen nieuwe inzichten, frisse ideeën maar brengen ook een aanstekelijke dynamiek met zich mee.

Dus alle lof voor de experts die zeker 8 avonden van hun vrije tijd hebben aan onze gemeente.

Ook binnen de ambtelijke organisatie werkte deze dynamiek door. Het is zeker de moeite waard dat de procesbegeleiders van de verschillende thema's de kennis die zij hebben opgedaan met trainingen door Volutie en de praktijkervaringen met de expertgroepen gaan delen met de andere collega's in de organisatie.

4. Kort overzicht van financiële resultaat

In de twee overzichten van voorstellen voor de onderdelen Werk & Inkomen(bijlage 2) en Zorg (bijlage 3) zijn diverse voorstellen opgenomen. De met groen gemarkeerde voorstellen zijn concreet en hebben de unanieme steun van de Experts.

In onderstaand overzicht is de financiële vertaalslag te vinden van de groen gemarkeerde voorstellen.

THEMA : SOCIAAL DOMEIN		Taakstelling € 2.200.000,-	
Nr	Voorstellen vanuit onderdeel Werk & Inkomen	Minimale opbrengst	Maximale opbrengst
1	Verhogen inkomsten	€ 200.000	€ 500.000
2	Bewindvoering en Schuldhulpverlening - Beschermingsbewind	€ 56.500	€ 56.500
3	Ondernemers - Kansrijk ondernemen	€ 32.000	€ 32.000
3	Ondernemers - Parttime ondernemerschap	€ 70.000	€ 70.000
3	Ondernemers - Ondersteuning bedrijven	€ 15.000	€ 15.000
4	Arbeidsbemiddeling – 60 nieuwe werkervaringsplaatsen	€ 200.000	€ 200.000
5	Deregulering - Onderzoek handhaving (herstel van vertrouwen)	€ 400.000	€ 2.000.000
Voorstellen vanuit onderdeel Zorg			
2	Welzijn en Sociale Kaart - Aflossen bedrijfskredieten	€ 100.000	
2	Welzijn en Sociale Kaart - Voorliggende voorzieningen (*)	€ 190.000	€ 600.000
3	Bedrijfsvoering - Vermindering regelgeving (**)	€ 751.000	€ 1.250.000
Totaal		€ 2.014.500	€ 4.723.500
Taakstelling		€ 2.200.000	€ 2.200.000
extra opbrengst (groen)/ tekort (rood)		-€ 185.500	€ 2.523.500

(*) Dit voorstel gaat uit van een financiële prikkel door de gemeente waarbij partijen uit het voorliggend circa 3 jaar de tijd wordt gegeven om te bezuinigen op huisvesting en logistiek waarbij zij als randvoorwaarden meekrijgen om onderlinge samenwerking en afstemming te optimaliseren. Bij succes kan dit breder worden getrokken over alle thema's.

(**) De methodiek genoemd bij (*) Voorliggende voorzieningen kan ook worden toegepast op de bedrijfsvoering binnen het Sociaal Domein.

5. Andere voorstellen

Het doel van de Bezuinigingsdialoog primair was om een bijdrage te leveren aan de bezuinigingen. De dialoog met de samenleving als zodanig is wellicht de grootste opbrengt van het proces. Zeker nu de experts aangegeven om ook na deze Bezuinigingsdialoog betrokken te willen blijven bij een eventueel vervolg erop.

In dit verband is het interessant om aandacht te besteden aan de **overige** voorstellen die tijdens de dialoog zijn gedaan.

In de overzichten met voorstellen voor Werk & Inkomen en Zorg zijn deze met oranje aangeduid. Het zijn kansrijke voorstellen die nog nader kunnen worden uitgewerkt.

De met geel aangeduide voorstellen zijn voorstellen waarvoor binnen de Expertgroep geen unanimititeit aanwezig was.

6. Conclusie

Samenvattend kan worden geconcludeerd dat de Bezuinigingsdialoog een succes is geworden. Zeker wanneer in acht wordt genomen dat dit de eerste keer is dat de gemeente deze werkvorm toepast. Bij toekomstige dialogen is het belangrijk om de ervaringen die zijn opgedaan te betrekken.

BEZUINIGINGSVOORSTELLEN THEMA Sociaal Domein onderdeel Werk & Inkomen	
	Nummer voorstel ..
De vele afzonderlijke voorstellen van de Experts zijn -in overleg met hen- geclusterd tot zes onderwerpen en worden behandeld in één werkdocument dat als bijlage is toegevoegd. De opbrengst van dit proces kan alleen worden begrepen als naast dit voorstel ook de bijlage wordt gelezen. Het meest waardevolle van de Bezuinigings-dialoog is wellicht dat het in goede aarde is gevallen bij de samenleving en dat er signalen zijn afgegeven om deze werkvorm in de toekomst vaker toe te passen.	Past het voorstel in de visie?
<p>Uitwerking In het werkdocument Werk & Inkomen komen de volgende onderwerpen aan de orde:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Verhogen inkomsten. 2. Bewindvoering en schuldhulpverlening. 3. Ondernemers. 4. Arbeidsbemiddeling. 5. Deregulering, autonomie, bedrijfsvoering en menselijke maat (samenhang met onderwerp 3 van onderdeel Zorg). 6. Re-integratie/Participatie. 	
<p>Onderbouwing: In het werkdocument is bij ieder onderwerp een of meer voorstellen verwoord. Deze voorstellen zijn het eindresultaat van een gemeenschappelijke bespreking van het Expertteam is het bijzijn van enkele ambtelijke adviseurs met ondersteuning van de chef de dossier en de secondant vanuit de Bezuinigingsdialoog thema Sociaal Domein.</p> <p>De Bezuinigingsdialoog gaat niet alleen om het halen van de taakstelling maar ook om het proces om toe te werken naar een andere manier van werken. De meerwaarde voor het thema Sociaal Domein is dat deze Experts hebben aangegeven betrokken te willen blijven bij de afronding van de Kansrijke voorstellen die in de bijlage zijn genoemd. De algemene inschatting is dat wanneer dat verzoek wordt gefaciliteerd en meer opbrengsten kunnen worden behaald zowel financiële als immaterieel.</p> <p>Daarnaast heeft de Bezuinigingsdialoog gezorgd voor een dynamiek van buiten naar binnen de organisatie. Maar ook in de organisatie. Deze dynamiek is verfrissend en draagt bij aan het realiseren van onderwerpen uit het Collegeprogramma.</p>	
<p>Reactie interne organisatie: De voorstellen zijn goed besproken en deze zijn ook financiële haalbaar. De genoemde bedragen zijn in overeenstemming met de adviezen van de financiële adviseurs. Gekozen is voor een behoudende benadering bij het raming van de opbrengsten.</p>	
<p>Maatschappelijke effecten / gevolgen/ rendement:</p> <p>De voorstellen 1 t/m 4 zijn gunstig/ondersteunend voor burgers en bedrijven. Voorstel 5 gaat over bedrijfsvoering en moet in samenhang worden gezien met onderwerp 3 van onderdeel Zorg. Het onderdeel programmatisch handhaven richt zich op het behoud van het maatschappelijk draagvlak van ons stelsel van sociale zekerheid en het herstel van het geschonden vertrouwen.</p> <p>Ad 6: Voor het voorstel om de vrijwilligersbijdrage (gedeeltelijk) af te schaffen was geen unaniem</p>	

draagvlak.

Mogelijke besparing in euro's: minimaal € 973.000,--

Financieel (cumulatief)

	Jaar 2017	Jaar 2018	Jaar 2019.	Jaar 2020
Besparing		€ 1.092.000,--	€ 1.092.000,--	€ 1.092.000,--
Kosten		€ 120.000,--	€ 120.000,--	€ 120.000,--
Saldo		€ 973.000,--	€ 973.000,--	€ 973.000,--

Consequentie formatie

Risico's

Voorwaarde voor invoering

Tijdpad

In te vullen door experts

Niet invullen / in te vullen door de gemeente Sudwést-Fryslân

	Voorstel	Besparing	Realistisch	Draagvlak / Variant	Past in visie?
1. Verhogen inkomsten	bij samenwerking tussen organisaties, gemeente en burgers zijn andere subsidiemogelijkheden. Koppel mensen uit organisaties en gemeente om samen de kansen te verkennen. Dit kunnen de organisaties zijn die bij de Bezuinigingsdialoog betrokken zijn.	Verhogen opbrengst: € 200.000		Ja akkoord	
	Wees alert op subsidiemogelijkheden. Ga na of subsidies beter benut kunnen worden. Ambtelijke kanttekening is om dit voor de huidige projecten te doen en geen nieuwe projecten op te starten omdat hier extra middelen voor nodig zijn.				

	Voorstel	Besparing	Realistisch	Draagvlak / Variant	Past in visie?
	<p>Voorstel Beschermingsbewind op korte termijn</p> <p>Er zijn in 2015 t.l.v. bijzondere bijstand voor bewindvoering 426 dossiers opgevoerd, we gaan er van uit dat dit 426 personen zijn. Voor beschermingsbewind wordt een aanvraag bij de kantonrechter ingediend. Op basis van een gesprek met partijen, neemt de kantonrechter een beslissing. De gemeente wordt hier niet in betrokken maar verleent wel bijzondere bijstand voor mensen die onvoldoende financiële draagkracht hebben om de kosten van bewindvoering te dragen. Het voorstel is om te onderzoeken in welke gevallen het beschermingsbewind beëindigd kan worden. Wellicht is voor een projectmatige aanpak subsidie mogelijk. Met als doel om 10% minder bijzondere bijstand voor bewindvoering te verlenen.</p> <p><u>Vervolg</u> Op basis van de visie dringt de expertgroep aan op het doorbreken van het systeem beschermingsbewind. Het doel is dat mensen in hun eigen kracht komen en hiermee het voorkomen dat mensen onder beschermingsbewind worden geplaatst. Op lange termijn geeft dit een aanzienlijke besparing. Een aantal experts wil dit vraagstuk graag verder met de gemeente uitwerken.</p> <p>http://www.socialevraagstukken.nl/beschermingsbewind-maakt-schuldenaren-kasplantjes-dat-kan-beter/</p> <p>De expertgroep verzoekt het college in te stemmen met het voorstel om te komen tot een project bewindvoering en hier de expertgroep bij te betrekken.</p>	<p>Financieel: Begroot Budget bijzondere bijstand : € 710.000 Werkelijke uitgaven bewindvoering in 2015: € 564.000</p> <p>Optie 1: Besparing bij 5% minder bijzondere bijstand: € 35.500 (realistisch)</p> <p>Optie 2: Besparing bij 10% minder bijzondere bijstand € 71.000 (vraag naar haalbaarheid)</p> <p>Optie 3: Of een besparing van 10% op de werkelijke uitgaven bewindvoering van € 564.00 = 56.500</p>	<p>De expertgroep is van mening dat de besparing te laag is.</p> <p>De expertgroep stelt daarom voor een project Bewindvoering op te starten.</p> <p>Zie bij voorstel onder vervolg</p>	<p>Draagvlak voor Optie 3</p>	<p>ja</p>

	Voorstel	Besparing	Realistisch	Draagvlak / Variant	Past in visie?
	<p>Voorstel Preventie: Dmv voorlichting en training gericht op specifieke doelgroepen voorkomen financiële problemen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In het kader van preventie is voorlichting en training van belang. Op lange termijn zal dit een kostenbesparing met zich meebrengen. Op de kortere termijn vraagt dit een investering. Om voorlichting en training concreet te maken, is het volgende besproken: <ul style="list-style-type: none"> ○ Voorlichting begint bij het basisonderwijs. Voorgesteld is om de verbinding met het onderwijs te zoeken. In maart is de Week van Geld en wordt in het onderwijs aandacht besteed aan financiële zaken. De Website Wijzer in Geldzaken (beschermvrouwe Koningin Maxima) biedt handvaten voor financiële voorlichting ○ Bieden van training mensen met een lichte verstandelijke beperking. Zoek hierin ook de samenwerking met bijv Welkom bij Wil, Pastiel en Empatec. Het voorstel is om een trainingsgroep op te starten om mensen uit een specifieke doelgroep te leren om te gaan met geld. Herhaling en automatisering is voor specifieke doelgroepen van wezenlijk belang. Onderzoek ook of hier subsidies voor mogelijk zijn. 	<p>Nog uit te werken, kansrijk voorstel Preventie gaat onder meer ook via de gebiedsteams, bij vragen van inwoners over geldzaken. Hiervan kan geen vertaling in cijfers worden gegeven.</p> <p>De expertgroep stelt voor om een trekker te benoemen en dit voorstel verder uit te werken. Na een jaar kan de besparing in kaart gebracht worden en verder gemonitord worden.</p>			

	Voorstel	Besparing	Realistisch	Draagvlak	Visie
3. Ondernemers	<p>Kansrijk Ondernemen: De gemeente voert het project Kansrijk Ondernemen uit. Hierin worden startende ondernemers met grote afstand tot de arbeidsmarkt begeleid door specialisten. Het voorstel is om de inzet van specialisten op een andere manier vorm te geven. Bijv. door starters te laten coachen door ervaren ondernemers of andere mogelijkheden. De kosten van specialisten worden hiermee verminderd of komen te vervallen.</p>	<p>Besparing: € 32.000,-- Uren inzet 1 project betreft ± 360 betaald extern en 15 vrijwillig bedrijven en intern gemeente.</p> <p>Ambtelijke toelichting: Voor wat betreft de doelgroep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en een rugzak, wat Kansrijk Ondernemen nu is, zie ik hierin geen mogelijkheden. Voor wat betreft de opgeleide startende ondernemers zonder rugzak ja, die kunnen met een beetje hulp van gevestigde ondernemers heel ver komen. Deze doelgroep valt grotendeels onder Economische Zaken (geen bijstandsuitkering) en is geen bezuiniging binnen het Sociaal Domein. Binnen economische zaken doen we nu weinig met deze doelgroep dus geen kosten en dus ook geen bezuiniging. We hebben nu wel de intentie om als gemeente deze startende ondernemers te verbinden met de succesvolle bestaande ondernemers en het onderwijs om deze ondernemers beter op weg te helpen en de slagingskansen te vergroten.</p>		Ja, akkoord	

Programma Werken	Nog uit te werken, kansrijk voorstel			
<p>In het kader van het Programma Werken worden 5.000 bedrijven in de gemeente bezocht. Bij de gesprekken worden ook de kansen verkend voor verbindingen met het sociaal domein.</p> <p>Voorstellen om tijd (en daarmee geld) te besparen, zijn:</p> <ul style="list-style-type: none">• om deze gesprekken via de ondernemersverenigingen te clusteren. Dit scheelt tijd en derhalve geld.• Om deze plannen via social media bekend te maken. De bedrijven die enthousiast reageren, zijn betrokken. Hier kan de eerste energie op gericht worden. Dit scheelt tijd	<p>Bezoek bedrijven EZ wordt sociaal domein reeds in betrokken zonder dat dit extra geld kost. Dus geen besparing, mogelijk wel resultaat.</p> <p>Sociale aspecten zoals dagbesteding zou aan de orde kunnen komen in de gesprekken EZ. Bezuiniging, bedrijven hebben vaak geen specialisten(kwaliteit doelgroep) en veel tijd over voor de intensieve begeleiding die deze mensen nodig hebben. Als je deze alsnog inhurt is het geen bezuiniging, heeft echter wel een meerwaarde. In samenspraak met sociale wijkteams zorg dragen voor begeleiding.</p> <p>Graag wel op geld zetten. Project opzetten Relatie met indicatie CIZ.</p> <p>Sybren Graafsma komt met een procedurevoorstel hiervoor.</p>			

	Voorstel	Besparing	Realistisch	Draagvlak	Visie
--	----------	-----------	-------------	-----------	-------

	<p>Voorstel begeleiden cliënten naar werk</p> <p>Via goede arbeidsdiagnostiek kan in kaart worden gebracht of er nog mensen zijn die naar werk of vrijwilligerswerk begeleid kunnen worden. Hiervoor is het van belang dat vanuit het programma Werken in kaart wordt gebracht welke ondernemers in de gemeente wat willen en kunnen betekenen in verantwoord ondernemen.</p> <p><u>Vervolg:</u> De expertgroep verzoekt het college een gezamenlijke pilot op te starten waarbij in ieder geval gemeente, Wil en Pastiel samen werken aan het verder uitwerken van dit voorstel. Het doel is om mensen met een lichte verstandelijke beperking of die verder van de arbeidsmarkt afstaan te begeleiden naar werk. Hierbij moeten de subsidiemogelijkheden onderzocht worden. Indien een match kan worden gemaakt tussen cliënten en ondernemers dan kan bespaard worden op de kosten voor dagbesteding. Wel zijn kosten nodig voor jobcoaching. Kanttekening hierbij is dat dit wellicht ten koste gaat van mensen die in de dagbesteding werkzaam zijn. Dit spanningsveld moet goed in beeld worden gebracht. Ook moet rekening gehouden worden met verdringing op de arbeidsmarkt.</p> <p>De best practices moeten we met elkaar delen.</p>	<p>Kansrijk voorstel</p> <p>Ambtelijke reactie: Moet eerst van alles uitgezocht worden voordat dit op geld gezet kan worden. Zitten mogelijkheden in dit voorstel.</p>			
--	---	---	--	--	--

	Geld voor ID-banen en Wiw-banen	De gemeente gaat al met een stofkam hierdoor heen. De gemeente is hier al mee bezig. Per geval wordt bekeken wat de beste oplossing is voor deze persoon. Bijkomende “voordelen” als mensen aan het werk zijn is dat ze ook meer zaken zelf oplossen.			
	Part time ondernemerschap Part-time ondernemerschap is op dit moment niet mogelijk voor mensen in een uitkeringssituatie. Welke mensen komen hier voor in aanmerking? Als dit 20 mensen zijn, levert dit een halve uitkering per persoon aan besparing op	Besparing: € 70.000 Stimuleren ondernemerschap zou bij 10 deelnemers 50% uitkering p. jr. op kunnen leveren. Er dient dan wel beleid te worden gemaakt op dit onderdeel. Uitvoeringskosten blijven.		akkoord	
	Voorstel	Besparing	Realistisch	Draagvlak	Visie

	<p>Ondersteuning bedrijven Bedrijven zoeken soms hulp om het hoofd boven water te houden zodat ze werkgelegenheid kunnen blijven bieden, ondersteuning bedrijven om te voorkomen dat mensen in een uitkeringssituatie komen. Voorbeeld is studenten koppelen aan ondernemers. Vergelijkbaar met participatietrajecten. Kost investering om mensen bij elkaar te brengen. Heerenveen is een voorbeeld van wisselwerking</p>	<p>Besparing: € 15.000 Ondersteuning bedrijven aansluiting Friese Zaak Inventariseren nu niemand aanwezig. Besparing op: Jaarlijkse kosten bijz bijstand boekhouding Bbz ondernemen. De bezuiniging betreft bijdrage bijzondere bijstand voor het laten doen van achterstallige boekhouding door een boekhouder. Door studenten dit te laten doen is kan hier worden bezuinigd op de bijzondere bijstand. Bijkomend voordeel is dat studenten in de praktijk betrokken worden bij het ondernemerschap en tevens een meerwaarde kunnen zijn om toekomstige problemen te voorkomen door de oorzaak bespreekbaar te maken. Vanuit de Bbz kloppen op jaarbasis minimaal 15 ondernemers aan voor deze bijzondere bijstand gemiddeld € 1.000,- per ondernemer</p> <p><u>Ambtelijke reactie op de vraag van experts of geen hogere besparing mogelijk is? (bijv. omdat minder uitkeringen worden aangevraagd) :</u> De experts hebben gelijk dat dit mogelijk instroom in de bijstand voorkomt, maar dat gebeurt nu ook al. Hier hebben we het Bijstandsbesluit Zelfstandigen voor (Bbz) voor en dit is een bestaande landelijke regeling. Echter kom je hier niet voor in aanmerking als je je boekhouding niet in orde hebt omdat we dan geen onderzoek kunnen doen naar de levensvatbaarheid van een bedrijf. Vanuit de Bbz investeren we alleen in een bedrijf als er overlevingskansen zijn. Zo niet, dan zouden we de situatie kunnen verergeren en meer bedrijven mee naar beneden trekken. Om de boekhouding in orde te maken verstrekken wij nu bijzondere bijstand om dit door een boekhouder te kunnen laten doen. Als scholieren dit onderdeel oppakken is de bezuiniging gericht op de bijzondere bijstand die we nu kwijt zijn. Het bedrijf wordt nu ook al geholpen, maar is hiervoor in een aantal gevallen mede afhankelijk van bijzondere bijstand om geholpen te kunnen worden.</p>		<p>akkoord</p>	
--	--	---	--	----------------	--

eling	<p>Voorstel arbeidsbemiddeling</p> <p>De voorstellen maar vragen om een bovengemeentelijke aanpak omdat het een stelselwijziging betekent (herschikking taken tussen gemeente en UWV). Voor de bezuinigingsopgave van de gemeente Súdwest-Fryslân op de korte termijn (2016-2018) is die stelselwijziging op dit moment niet met concrete bedragen in te boeken. Ook in het verband van het programma Werken worden op dit moment acties voorbereid om de arbeidsbemiddeling in Súdwest-Fryslân efficiënter en succesvoller te laten verlopen. Daaraan kunnen de voorstellen bijdragen. Een verdiepend overleg daarover tussen de bedenkers en onze medewerkers op korte termijn is daarom wenselijk en nuttig. Siebren Graafsma, Wietske de Koe van Timpaan, Elisa Ligt van Wil, Joost Knijnenburg van Zienn en Pytsje van der Meer van Pastiel willen graag bij dit overleg betrokken worden.</p> <p>Naar aanleiding van dit voorstel is verder gebrainstormd. Zonder dat dit tot concrete voorstellen leidt, zijn er gedachten en ideeën opgekomen over integratie van organisaties om te komen tot efficiënter werken. Nu worden medewerkers uitgeleend aan het gebiedsteam. Hier wordt door de uitlenende organisatie geen winst mee gemaakt maar overheadkosten moeten uiteraard wel betaald worden. Slim organiseren of Eén organisatie scheelt in huisvestingskosten en overhead. Dit is een idee voor de lange termijn.</p> <p>Overigens draagt het verstrekken van een basisuitkering ook bij aan het voorkomen van schulden en aan deregulering</p>	<p>Er wordt een overleg gepland met diverse organisaties en de gemeenten waarin dit onderwerp centraal staat.</p> <p>Taakstelling minimaal 10% meer uitstroom</p>			
-------	---	---	--	--	--

	Voorstel	Besparing	Realistisch	Draagvlak	Visie
	<p>Bied 60 mensen een werkervaringsplaats aan bij de gemeente</p> <p>De gemeente is in 2013 de uitdaging aangegaan om 60 mensen een werkervaringsplaats te bieden. Dit is gelukt. Een aantal mensen hebben hierdoor een betaalde baan bij de gemeente of een andere organisatie gevonden. Voorgesteld wordt om deze uitdaging nieuw leven in te blazen en als gemeente de verantwoordelijkheid te nemen om werkervaringsplaatsen aan te bieden.</p>	<p>Besparing € 200.000</p> <p>Er moet dan wel een goede sturing op komen maar laten we zeggen dat het ons lukt om 40 mensen per jaar vanuit een bijstandsuitkering in onze organisatie werkervaring op te doen. Het is dan mogelijk om daarvan 15 mensen aan een baan te helpen.</p> <p>Om het goed te doen, is het advies om dan wel een 'procesbegeleider' opzetten. Bij voorkeur een procesbegeleider uit een uitkeringssituatie. Dat is wel uit onze ervaring gebleken. Voor een halve werkweek is prima. Kosten daarvan afgerond: € 35.000,- De norm voor een uitkering kan worden gesteld op € 14.000 per jaar. De kosten van uitvoering per uitkering kan gesteld worden op € 2.000,-- per jaar. Dan is de netto-opbrengst</p> <p>15 x 16.000 is € 240.000,--. Kosten € 35.000,-- Divers € 5.000,--</p>		Ja, akkoord	
5. Dereguleri	<p>Pas differentiatie toe</p> <p>Het voorstel is om een werkwijze te kiezen die past bij de doelgroep. Niet voor alle mensen is een keukentafelgesprek nodig. Waar mogelijk, kan dit geclusterd worden.</p>	<p>Nummer 1 op lijst Geen unanimiteit in tekst. Betreft keukentafelgesprek</p>			

	Slimmer werken				
	Voorstel	Besparing	Realistisch	Draagvlak	Visie

<p>Onderzoek of handhaving zichzelf kan terug verdienen</p>	<p>Besparing € 400.000</p>	<p>Kost wel moeite om geld terug te krijgen</p>	<p>akkoord</p>										
<p>Onder handhaving wordt verstaan het aanpakken van misbruik van uitkeringen. We zijn het er over eens dat Fraude en het oneigenlijk gebruik maken van uitkering aangepakt moet worden. De ervaring tot nu toe is dat signalen hierover vanuit de samenleving niet opgepakt worden. De lak moet echter niet duurder zijn dan de brief. Gevraagd is om te onderzoeken of een handhaver zichzelf kan terug verdienen.</p>	<p>Voor het behoud en -soms- herstel van het maatschappelijk draagvlak voor ons stelsel van sociale zekerheid is het belangrijk dat alleen mensen die recht hebben op een uitkering die daadwerkelijk ontvangen. Handhaven is belangrijk, zowel vanuit normatief als vanuit financieel perspectief. Handhaving is -veel- meer dan het afleggen van een huisbezoek door een toezichthouder.</p> <p>Tot handhaving kan worden gerekend:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Goede voorlichting en duidelijke afspraken maken 2. Optimaliseren van de dienstverlening 3. Effectief en tijdig controleren 4. Ten slotte opsporen en sanctioneren <p>De kern van de activiteiten van het Team Beschikken op het terrein van handhaving is met name gelegen in de laatste delen, controleren, opsporen en sanctioneren.</p> <p>Een goede handhaver verdient zichzelf snel terug. Kosten van een handhaver zijn € 50.000,- op jaarbasis. Een gemiddelde bijstandsuitkering is € 14.000,00 per jaar. Tel daar € 2000,00 bij op voor de kosten van uitvoering.</p> <p>Met een zorgvuldige aanpak is het mogelijk om per handhaver zeker 30 uitkeringen te beëindigen dan wel de aanvraag te laten intrekken. Ik zeg dit o.g.v. de cijfers die ik hier heb van mijn handhavers. Iets meer dan 2 in de maand en dat is zeker haalbaar.</p> <p>Je mag dan uitgaan van de volgende opbrengst:</p> <table data-bbox="833 1252 1541 1422"> <tr> <td>30 uitkeringen a 14.000</td> <td>is € 420.000</td> </tr> <tr> <td>Kosten uitvoering 30 a 2.000</td> <td>is 60.000</td> </tr> <tr> <td></td> <td>-----</td> </tr> <tr> <td></td> <td>€ 480.000</td> </tr> <tr> <td>Min Kosten fte</td> <td>€ 80.000 afgrond</td> </tr> </table> <p>Is € 400.000 netto.</p>	30 uitkeringen a 14.000	is € 420.000	Kosten uitvoering 30 a 2.000	is 60.000		-----		€ 480.000	Min Kosten fte	€ 80.000 afgrond	<p>Het gaat om beëindigen uitkering</p> <p>Kritisch kijken naar berekening</p> <p>Kosten uitvoering is geen bezuiniging</p> <p>Als je kiest voor basis uitkering dan is dit voorstel niet nodig.</p>	
30 uitkeringen a 14.000	is € 420.000												
Kosten uitvoering 30 a 2.000	is 60.000												

	€ 480.000												
Min Kosten fte	€ 80.000 afgrond												

	Voorstel	Besparing	Realistisch	Draagvlak	Visie	
6. Reïntegratie/Participatie	<p>Onderzoek de vrijwilligersbijdrage Mensen die een bijstandsuitkering ontvangen, kunnen onder bepaalde voorwaarden een vrijwilligersvergoeding van € 750 per jaar ontvangen. Voorgesteld is om te onderzoeken welke varianten hier in mogelijk zijn. Afschaffen is een optie maar hierbij is de kanttekening gemaakt dat de vrijwilligersbijdrage voor sommige mensen een welkome aanvulling is. Een ander alternatief is om een lagere bijdrage te verstrekken of een andere vorm te kiezen, bijv in producten, kledingcheque of een gezamenlijke maaltijd.</p> <p>Het bedrag is geen prikkel om aan het werk te gaan. Voor mensen boven het minimum is het niet eerlijk We gaan steeds meer naar vrijwilligerswerk toe. Mantelzorg</p> <p>Navragen of er een inkomensgrens aan zit of dat het alleen bijstandsgerechtigden zijn.</p>	<p>Vrijwilligersbijdrage: Uitgegeven in 2015: De vrijwilligersbijdrage is als volgt onderverdeeld: 196 x 750 12 x 500 6 x 1,20 1 x 174,90 1 x 677 1 x 680,76 1 x 690</p> <p>Totaal 218 betalingen over 206 dossiers met een bedrag van 155.229,86. 211 betaling zijn boven de 500,-, deze neem ik mee in de berekening. De gemiddelde vrijwilligersbijdrage is $155.230 : 211 = 736,-$</p> <p>Uitgegeven in 2015 Optie 1: Korting 50%: $211 \times 368,- = 77.648$ aan lasten bezuiniging: 77.582</p> <p>Optie 2: Korting 75%: $211 \times 184,- = 38.824$ aan lasten bezuiniging: 116.406</p> <p>Optie 3: Geen vrijwilligersbijdrage Bezuiniging 155.229,86</p>			<p>Nee, Er zijn verschillende opvattingen . Hier is geen unaniem draagvlak voor.</p>	
	<p>Inzetten werkelozen bij gladheidsbestrijding Het doel hiervan moet zijn om mensen te helpen naar werk. Aangedragen is dat in samenwerking met een wijk of dorp ook de mogelijkheden verkend kunnen worden.</p>	<p>Voorstel om dit onder de post Werkervaringsplaatsen te laten vallen.</p>				

BEZUINIGINGSVOORSTELLEN THEMA Sociaal Domein onderdeel Zorg	
	Nummer voorstel ..
De vele afzonderlijke voorstellen van de Experts voor het onderdeel Zorg zijn -in overleg met hen- geclusterd tot vier onderwerpen en behandeld in één werkdocument dat als bijlage is toegevoegd. De opbrengst van dit proces kan alleen worden begrepen als naast dit voorstel ook de bijlage wordt gelezen. Verder wordt verwezen naar de voorstellen voor het onderdeel Werk & Inkomen die separaat zijn ingediend.	Past het voorstel in de visie?
<p>Uitwerking In het werkdocument Zorg komende de volgende onderwerpen aan de orde:</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Externe financiering aantrekken 8. Welzijn en Sociale Kaart 9. Bedrijfsvoering 10. Zorg 	
<p>Onderbouwing: Deze voorstellen zijn het eindresultaat van een gemeenschappelijke bespreking van het Expertteam in het bijzijn van enkele ambtelijke adviseurs met ondersteuning van de chef de dossier en de secondant vanuit de Bezuinigingsdialoog.</p> <p>Ad.1: Het voorstel om het bedrag genoemd bij Werk & Inkomen te verhogen, kon niet concreet worden gemaakt.</p> <p>Ad.2: De betrokken partijen onderkennen het belang om te bezuinigen op hun subsidie of zorgbudget en zijn bereid hun verantwoordelijkheid te nemen. Na diverse besprekingen is op de laatste avond een concreet procesvoorstel geformuleerd dat een bezuiniging oplevert van minimaal € 190.000 wanneer partijen tijd wordt geboden om dit in gezamenlijkheid uit te werken.</p> <p>Ad.3: <u>Bedrijfsvoering</u> heeft een prominente plaats gehad gedurende de 7 avonden. Na de laatste avond is de link gestuurd van Haarlemmermeer over De bedoeling: https://www.youtube.com/watch?v=0qV63EVsLJI</p> <p>Daarop kwamen meerdere reacties van de experts dat deze animatie hun gedachten goed vertolkt.</p> <p>Ad.4: De laatste avond is een ambtelijke toelichting gegeven op HH1 en HH2. Er is behoefte om hierover nader van gedachten te wisselen maar de tijd ontbrak om een concreter voorstel te formuleren.</p> <p><u>Kansrijk voorstel</u> Bij de experts is een grote bereidheid om mee te denken en te doen bij een vervolg op de Bezuinigingsdialoog. Deze doorontwikkeling kan een veel hogere opbrengst genereren die tevens is voorzien van draagvlak.</p>	
<p>Reactie interne organisatie: De voorstellen bij onderwerp 2 zijn besproken en ook financiële haalbaar. Voor het onderwerp Bedrijfsvoering is al een bezuiniging verzilverd van € 750.000,--.</p> <p>Standpunt Expertteam: Het Expertteam is van oordeel dat de bezuinigingsmethodiek die zal worden toegepast bij het onderwerp Welzijn en Sociale Kaart ook kan worden toegepast op de gemeentelijke organisatie. Om te bevorderen dat de interne bedrijfsvoering zich optimaal wordt gericht op de vraagzijde kan een extra taakstelling van € 751.000,-- als financiële prikkel behulpzaam zijn. Verder is het niet noodzakelijk om bij elke bezuiniging (structureel) ambtelijk uitvoeringskosten op te voeren. Een en ander kan ook worden uitgevoerd door intern andere keuze te maken.</p>	

Maatschappelijke effecten / gevolgen/ rendement:

De voorstellen 1 t/m 4 kunnen worden gezien als een uitnodiging aan het gemeentebestuur om door te gaan met dit proces nu blijkt dat deze werkwijze aanslaat bij burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties. De essentie is dat er zelfs gevraagd wordt een duidelijke financiële prikkel mits dit gepaard gaat met een redelijke overgangstermijn en waar mogelijk een procedurele begeleiding en ondersteuning.

Mogelijke besparing in euro's: € 1.041.000,--

Financieel (cumulatief)

	Jaar 2017	Jaar 2018	Jaar 2019	Jaar 2020
Besparing		€ 1.041.000,--	€ 1.041.000,--	€ 1.041.000,--
Kosten				
Saldo		€ 1.041.000,--	€ 1.041.000,--	€ 1.041.000,--

Consequentie formatie

Risico's

Voorwaarde voor invoering

Tijdpad

In te vullen door experts

Niet invullen / in te vullen door de gemeente Sudwést-Fryslân

Bezuinigingsdialoog Zorg

	Bouwstenen voor completeren voorstel	Besparing	Realistisch	Draagvlak	Past in visie
1. Externe financiering aantrekken	<p>Externe financiering aantrekken</p> <p>Incidentele inkomsten Voorstel € 500.000 werven aan subsidies voor gezamenlijke projecten tussen gemeente en organisaties voor innovatieve projecten gericht op preventie, die bezuinigingen opleveren in specialistische zorg. Het doel is om met behulp van subsidies ook bij te dragen aan (het investeren in) preventie zodat we de visie kunnen realiseren. De eigen kracht moet van onder op bevorderd worden.</p> <p>Dit levert een besparing op na langere tijd.</p> <p>De vraag is of we subsidies ook als inkomsten beschouwen en als zodanig mee kunnen nemen als opbrengst voor de Bezuinigingsdialoog? Aan subsidies zijn ook uitgaven verbonden.</p> <p>Vanuit Fryslân gaan we niet slim om het binnenhalen van subsidies. Ook bestaande projecten onderzoeken of dit slimmer kan.</p> <p>Het voorstel om inkomsten te verhogen, betreft niet het verhogen van de eigen bijdrage.</p>	<p>Kansrijk voorstel:</p> <p>Zoals aangegeven levert dit pas een besparing op na langere termijn. Korte termijn geen mogelijkheden.</p> <p>Het kan alleen direct iets opleveren als er nu projecten in de begroting staan waar we nog subsidie op kunnen krijgen.</p> <p>Enige projecten die er nu zijn, zijn ESF projecten en hier zit al subsidie op.</p> <p>Voor Werk en Inkomen is dit ook opgevoerd. Dubbele voorstellen moeten worden voorkomen.</p> <p>€ 0</p>	De mogelijkheden moeten onderzocht worden.	ja	Ja

	Bouwstenen voor completeren voorstel	Besparing	Realistisch	Draagvlak	Past in visie
2. Welzijn en Sociale kaart	Aflossen bedrijfskredieten:	Besparing € 50.000 - 100.000	Ja	Ja	Ja
	Het betreft de lening BBz aan ondernemers. Onderzocht is of de lening ook wordt afgelost. Het voorstel betreft het inzetten op het beter aflossen van verleende kredieten.	<p>Het loont de moeite om in 2016/2017 een business case te ontwikkelen die zich richt op het (beter) aflossen van bedrijfskredieten. Met ingang van 2018 kan hiervoor een bedrag van € 100.000,-- structureel worden geraamd. Om dit bedrag binnen te kunnen halen, is structurele capaciteit nodig. Wanneer wordt uitgegaan van 1 fte a € 50.000, dan levert het per saldo een voordeel op van € 50.000.</p> <p>Binnen de Bezuinigingsdialoog is gepleit voor gekanteld denken. Met deze gedachte als uitgangspunt, kan onderzocht worden of aanvullend structurele capaciteit nodig is. Ervan uitgaande dat dit het geval is, bedraagt de besparing € 100.000</p>			

Bouwstenen voor completeren voorstel	Besparing	Realistisch	Draagvlak	Past in visie
<p><u>Voorliggende voorzieningen</u></p> <p>Het voorstel is te komen tot gedereguleerde uitvoering van subsidies. Dit betekent dat er één subsidiebudget komt met als doel het voorliggende veld te versterken. Het voorliggend veld kan dan een beroep doen op deze subsidie.</p> <p><u>Voorstel mbt bezuiniging voorliggende (0e lijns) voorzieningen.</u></p> <p>Uitgangspunten: we stellen dat bezuinigen op het voorliggend veld het gemakkelijkst lijkt. Tegelijk zien we hierin een tegenstrijdigheid: bezuinigen op het voorliggend veld zal in lijn 1 en 2 juist extra kosten opleveren. In dat licht lijkt het niet logisch om te snijden in voorliggende voorzieningen. Wel denken we dat het beter kan: qua organisatie en qua samenwerking. We stellen dan ook voor om een totaal budget neer te leggen bij de partijen die in de 0^e lijn werken. Deze partijen moeten dan gezamenlijk kijken hoe zij, door slimmer te organiseren, kosten kunnen drukken maar het niveau kunnen behouden of liever nog verhogen.</p> <p>Om te voorkomen dat het recht van de sterkste gaat gelden, geeft de gemeente de volgende criteria mee aan de gezamenlijke partijen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De besparing mag niet ten koste gaan van uitvoerend werk (maar wel in huisvesting, logistiek e.d.). - De besparing moet komen uit organisatorische en randvoorwaardelijke aspecten - De besparing moet gerealiseerd worden in samenwerking met alle betrokken partijen die nu ook in het voorliggend veld binnen SW Fryslan werken en die dat ook willen continueren. - De besparing moet in een periode van drie jaar gerealiseerd zijn. (bedrijfsvoering staat korte termijn beslissing mogelijk in de weg) - De budgetverdeling moet degelijk onderbouwd worden. <p>Met dit voorstel neemt het voorliggend veld een besparing op zich. Dit is strijdig met de visie uit het Groenboek omdat we het voorliggend veld juist moeten stimuleren om in de toekomst zorgkosten te voorkomen.</p>	<p>Besparing: € 95.000 - €190.000</p> <p>Het voorstel mbt bezuiniging voorliggende (0^e lijns voorzieningen) is een goed voorstel. Wij hebben dit zo opgevat dat dit stuk over het bundelen van de subsidies van het voorliggende veld gaat. Dit betreft in totaal afgerond 1.900.000,-. 10% hiervan is 190.000,-</p> <p>Momenteel loopt er een traject met Timpaan om deze aan te laten sluiten bij het gebiedsteam. Dit leidt tot besparing in de 2^e lijnszorg. Voorkomen moet worden dat de besparing dubbel wordt ingeboekt. Hieronder een tabel waar de 1.900.000 nader wordt gespecificeerd:</p>	<p>Ja, in de bandbreedte van 5% tot 10%</p>	<p>De expertgroep stemt in met het voorstel onder voorwaarde dat de besparing op zorgkosten ten goede komen aan het versterken van het voorliggend veld zoals o.a. de vrijwillige sociale wijkteams. Hiermee ontstaat een vliegwielffect.</p> <p>Enkele leden van de expertgroep vinden 10% te veel en stellen voor om uit te gaan van</p>	<p>Met dit voorstel neemt het voorliggend veld een besparing op zich. Dit is strijdig met de visie uit het Groenboek omdat we het voorliggend veld juist moeten stimuleren om in de toekomst zorgkosten te voorkomen.</p> <p>Onder voorbehoud van de hiernaast genoemde voorwaarde stemt de expertgroep in.</p>

Bouwstenen voor completeren voorstel	Besparing	Realistisch	Draagvlak	Past in visie
<p>De expertgroep stemt in met het voorstel onder voorwaarde dat de besparing op zorgkosten ten goede komen aan het versterken van het voorliggend veld zoals o.a. de vrijwillige sociale wijkteams. Hiermee ontstaat een vliegwieleffect.</p> <p>De expertgroep stelt voor dat de betreffende partijen* in september 2016 elkaar ontmoeten om verdere afspraken te maken. Het college zal dan ook geïnformeerd worden over het vervolgtraject.</p> <p>Voor het onderdeel huisvesting zal ook contact gezocht worden met de gemeente (stadskantoor IJlst) en Elkien.</p> <p>* in ieder geval: AanZet, Pastiel, Timpaan, Wil, Gemeente</p>				

616002	Opbouwwerk	245.736	- Timpaan: Iedereen doet mee 3.0
616001	Publieke gezondheidszorg	6.697	Gezonde school
616003	Voorzieningen welzijn	100.063	LHBT, Slachtofferhulp, UGS, Tumba, Timpaan (papierwinkel)
616004	Vrijwillige inzet en Mantelzorg	235.783	EHBO, Thuishotel, Vrijwilligershulpdiensten, Stichting AanZet, Support Fryslân, Palliatieve Zorg, Humanitas, Timpaan (Vrijwillige inzet en Bijdehand)
616005	Gehandicaptenzorg	8.560	Vormingswerk, Speel-o-theek, Truck tour
616006	Jeugd en jongerenwerk	251.093	Jongerenorganisaties, Timpaan (jongerenwerk)
616007	Ouderenwerk	201.429	JT hoeve, dienstencentra, Ouderenwerk Bolsward, Timpaan (huisbezoek, poort 20)
617008	Ouderenverenigingen	48.617	Ouderenbonden, MBVO, enz.
616009	Verslavingszorg	34.443	Inloopvoorziening Pand 6 en straathoekwerk
616010	Inloopfunctie GGZ	165.956	MindUp, Repair café
616011	Vluchtelingenhulp	150.000	Vluchtelingenhulp
617201	Backoffice Sociaal Domein	173.727	MO-zaak, SDF
617402	OGGZ	41.800	Sociaal Team
617404	Handhaving	32.000	Sociale Recherche Fryslân
617406	Zorg voor Jeugd	162.574	Partoer, Timpaan (krachtig opvoeden)

1.858.478

	Bouwstenen voor completeren voorstel	Besparing	Realistisch	Draagvlak	Past in visie
Bedrijfsvoering	<p>Adviespool</p> <p>De adviespool ondersteunt het Gebiedsteam op aanvraag. Er staat nu € 380.000 op de begroting maar de uitgaven zijn veel lager geweest. Het voorstel is om hier op te bezuinigen.</p> <p>Kanttekening: besparing op adviespool, is ook besparing op kwaliteit. De adviespool wordt namelijk ingeschakeld bij problematische zorg. Dat deze het afgelopen jaar niet benut is, doet er niet aan af dat bij problematische (en specialistische) incidenten de adviespool ingeschakeld moet worden. Zie ook de afleveringen Zembla/Andere tijden over problematische jeugdzorg incidenten.</p> <p>Integratie van het budget Adviespool in andere budgetten, wekt de schijn dat de middelen voor andere taken van het Gebiedsteam worden ingezet en niet voor problematische zorg.</p> <p>Door een lid van het expertteam is een veto uitgesproken.</p>	<p>Geen consensus</p> <p>Budget kan niet volledig worden bezuinigd want de Adviespool heeft wettelijke taken die niet door het Gebiedsteam kan worden uitgevoerd.</p> <p>Er is een deel van het budget verplaatst om het gebiedsgericht werken te bevorderen.</p> <p>Hier is geen bezuiniging mogelijk.</p>	nee	nee	nee
	<p>Tip</p> <p>Een ondernemer kijkt met andere ogen naar een begroting en financiën. In het verlengde van de bezuinigingsdialoog is geadviseerd om een ondernemer mee te laten kijken bij het opstellen van gemeentelijke begrotingen. Dus de manier van werken voortzetten</p>				

<p>Verminderen regelgeving</p>	<p>Nog uit te werken, kansrijk voorstel € 751.000</p>			ja
<p>Bevorderen van de eigenheid van de burger. Daar past een standaard aanbod en regels niet in. Het voorstel is de lijnen van beschikkingen eruit te halen en te komen tot een eenvoudige regeling. Het vereenvoudigen van regelgeving leidt er ook toe dat er minder aanvragen binnenkomen.</p> <p>Daarnaast om de mensen binnen het gebiedsteam budgetverantwoordelijk te maken.</p> <p>Ambtelijk is ook de wens om regelgeving te vereenvoudigen. Dit levert een tijdsbesparing op. Tijdswinst is ook te behalen door bijv ipv een tweede keukentafelgesprek te bellen met de vraag of er iets veranderd is in de situatie. Of door bij een aanvrager waar al zorg verleend wordt, samen te werken met de zorgverlener.</p> <p>Kanteling naar preventie en het bevorderen van de eigen kracht, van onder op Gebiedsteam: meer resultaatverantwoording. Gebiedsteam kan daar zelf invulling aan geven.</p> <p>Opdracht om te werken vanuit de visie van het Groenboek. Vertrouwen geeft andere basis voor verminderen regelgeving dan een basis als wettelijke mogelijkheden.</p> <p>De expertgroep heeft zich afgevraagd hoe zij er voor kunnen zorgen dat met name de visie leidend is.</p>	<p>Verminderen regelgeving levert een bezuiniging op het personeel. Voorafgaand aan de bezuinigingsdialogoog is hier al een bezuiniging van € 750.000 in de begroting verwerkt.</p> <p>Ambtelijke reactie: Recent is intern een project “Herontwerp processen Sociaal Domein” van start gegaan. Een aantal collega’s hebben het meest wenselijke (aanvraag)proces uitgedacht. Hiervoor zijn drie denktanks in het leven geroepen: Participatie & Inkomen, Wmo en Jeugd. Alle drie de denktanks hebben hun eigen procesvoorstel opgeleverd, waaronder dus nu ook een Procesmodel Aanvraag o.g.v. Participatiewet E.e.a. is nog niet helemaal afgerond. Er is veel binnen het Sociaal Domein gaande wat zijn invloed heeft op de werkprocessen. Een aantal dingen wordt nog nader uitgezocht en/of afgestemd en er zijn nog een paar discussiepunten. Op dit moment kunnen we dit nog niet op geld zitten. Efficiënter aanvraagproces doen we door onder andere het aantal overdrachtsmomenten te verminderen, zo veel mogelijk digitaal te gaan werken en de administratieve lasten te verminderen. Omdat de gemeente SWF handhaving aan de poort belangrijk vindt, zal de screening van de aanvraag blijven bestaan. Mochten wij dit vereenvoudigen, dan loopt de gemeente het risico dat er mensen in de uitkering terecht komen die daar niet thuis horen. Dat zal juist een grotere druk op de begroting geven. Dat willen wij voorkomen door de strengere handhaving aan de poort te behouden.</p> <p>Ambtelijke reactie op afschaffen minimaregeling: Over dit voorstel wordt ambtelijk verschillend gedacht. Enerzijds is het basisinkomen in strijd met de taakverdeling tussen Rijk en Gemeenten. En blijkt uit een zeer recent door een student uitgevoerd onderzoek in onze gemeente dat de wetgever het ook niet toestaat om ‘minimavergoedingen’ zonder aanvraag te verstrekken. Anderzijds is er de wens om te komen tot het bundelen van al de financiële regelingen en komen tot een aanvullende toelage. Gericht op maatwerk. Dit in aanvulling op het</p>	<p>Ja, indien de ambtelijke organisatie wordt uitgedaagd om samen met experts dit verder op te pakken</p>	<p>Ja, de experts roepen de gemeente op om ideeën aan te dragen, innovatief te zijn en lef te hebben.</p> <p>De experts denken graag mee.</p>	
<p>De expertgroep roept de gemeente op om ideeën aan te dragen, innovatief te zijn en lef te hebben.</p>				
<p>De expertgroep vraagt de gemeenteraad om vertrouwen te hebben dat de lange termijn</p>				

<p>De expertgroep verwacht dat er meer bespaard kan worden. De wethouder heeft bij de kick off aangegeven dat er geen heilige huisjes zijn. Dit vraagt ook van de gemeente om loslaten.</p> <p>Expertgroep denkt dat er meer bespaard kan worden dan de € 750.000 die al is ingeboekt (minstens het dubbele).</p> <p>Voorgesteld wordt een pilot op te zetten waarbij in 2017 de ideeën over bedrijfsvoering in 1 gebiedsteam uitgevoerd worden. Experts denken hier graag in mee.</p>	<p>Het onderdeel Bedrijfsvoering, één van de belangrijkste pijlers van onze Expertgroep kan worden geraamd op € 751.000,-- wanneer de ambtelijke organisatie uitgedaagd worden om de ideeën over bedrijfsvoering toe te passen. Dit uiteraard in samenwerking met de experts.</p>			
<p>Preventie door toegankelijk loket</p> <p>Het Gebiedsteam wil graag maatwerk leveren. Gebiedsteam kan ook op locatie (thuis of op een plek in een kern) komen. Er is een wens voor een open, uitnodigend loket zodat mensen ook komen met hun vragen.</p> <p>Eigen kracht. Waar bevorderen we eigen kracht? Van onderop.</p>				
<p>Onafhankelijk loket</p> <p>Het voorstel is om te komen tot een onafhankelijk loket waar hulpvragers hun klachten of ideeën kunnen melden. Een soort</p>	<p>Er is geen besparing in de begroting 2016 doorgevoerd agv de onafhankelijke cliëntenondersteuning. Dit kan kwaliteitsverhogend werken, maar levert ons inziens geen besparing op.</p>			

<p>ombudsman. Dit bevordert het werken van onder op.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Er is er een motie aangenomen in de gemeenteraad om onderzoek te doen naar een onafhankelijk klachtenmeldpunt Sociaal Domein. In eerste aanleg is hierop aangegeven dat de huidige invulling via een klachtencoördinator wordt voortgezet. (termijn is nog kort en het aantal klachten beperkt). Binnenkort zal deze werkwijze worden geëvalueerd. 2. In de Wmo 2015 is vastgesteld dat de gemeente onafhankelijke clientondersteuning moet bieden. De gemeente heeft dit op dit moment neergelegd bij de gebiedsteams. Omdat gebiedsteams ook de toegang zijn voor maatwerkvoorzieningen wordt dit door inwoners (en advies- en cliëntenraden) als niet onafhankelijk gezien. Het WMO-platform heeft een advies uitgebracht. De laatste stand van zaken is dat hierover binnenkort besluitvorming plaatsvindt. 				
<p>Prikkels in aanbesteding:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vervoer <ul style="list-style-type: none"> - eigen bijdrage van ouders vragen? - Zoeken van dagbesteding in de woonplaats van betrokkene geeft ook besparing op vervoerskosten. - Of bijv mbv een busbuddy-app vervoer via openbaar vervoer mogelijk maken. • Huisvesting <ul style="list-style-type: none"> - Sturen op kostenbesparing huisvesting door 	<p>Leerlingenvervoer is al meegenomen bij thema onderwijs</p> <p>Dit ligt op het terrein van de aanbieders. Door besparing op huisvestingskosten, worden de tarieven lager.</p>			

<p>samenwerking van partijen. Heeft niet meteen invloed op de gemeentelijke begroting maar komt uiteindelijk wel terug in de tarieven van zorgaanbieders.</p>				
<p>Kosten derden Kan hier op bespaard worden?</p>	<p>Overige kosten derden</p>			
<p>AV Frieso Ziektelkosten Dit betalen mensen zelf. Er staan ook kosten in de begroting? Kan dit eruit? Kunnen de kosten bij de aanbesteding omlaag?</p>	<p>Op de website staat veel informatie: http://www.gemeentesudwestfryslan.nl/inwoners/onderwerpen-a-z_44153/product/collectieve-zorgverzekering-av-frieso_637.html</p> <p>Van de website: AV Frieso is een basisverzekering met een aanvullende zorgverzekering van de gemeenten Súdwest-Fryslân en Littenseradiel en de Friesland Zorgverzekeraar. De zorgverzekering is bedoeld voor mensen met een laag inkomen. De gemeente draagt voor mensen met een minimuminkomen bij aan de premie voor de AV Frieso. Veel voorkomende meerkosten van inwoners met hoge zorgkosten (bijvoorbeeld door een chronische ziekte of beperking) worden vergoed.</p> <p><i>De premie van de AV Frieso is op zichzelf niet lager dan voor andere verzekeringen, maar hij is wel uitgebreider dan andere verzekeringen. Voor inwoners met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum (bijstandsniveau) draagt de gemeente 120 euro per jaar bij aan de premie voor de AV Frieso.</i></p> <p>In 2015 hebben 3.034 inwoners deze vergoeding ontvangen. Deze regeling vervangt de compensatie van eigen risico. De gemeenten ontvangen hiervoor een bijdrage van het Rijk. Súdwest-Fryslan heeft haar eigen regeling met o.a. criteria betreffende de inkomensgrens. Overigens kunnen ook inwoners met een andere verzekeraar, die voldoen aan de inkomenscriteria een beroep doen op deze bijdrage.</p>			

4 Zorg	<p>Geen standaardisering zorg</p> <p>Niet inzetten op doelgroepen maar op persoon. Sommige mensen binnen een doelgroep hebben wel ondersteuning nodig. Andere niet. Doelgroepfinanciering aanpassen naar meer maatwerk.</p> <p>Actie: Zou in klein comité uitgewerkt kunnen worden. Om te onderzoeken waar dit aangescherpt kan worden.</p> <p>Voorwaarde om een bezuiniging te realiseren is wel vereenvoudiging regelgeving.</p> <p>Gebiedsteam streeft al naar meer maatwerk. Wel moet maatwerk onderbouwd worden.</p> <p>Budgetten: indruk dat budgetten wel doelgroep geormerkt zijn.</p> <p>Kanttekening: de ene aanvrager is de andere niet.</p> <p>De meest praktische oplossing moet leidend zijn.</p> <p>Wie is regisseur als 2^e lijns ook is ingeschakeld? Bij jeugd is gebiedsteams in principe regisseur en die bepaald of er een partij bij moet komen.</p> <p>Oproep voor Gezamenlijke inspanning van Friese gemeenten voor inzet GGZ voor mensen die het nodig hebben. Actief beleid van de gemeente hierin.</p>	<p>Ambtelijke organisatie bereidt dit voor. Binnenkort volgt besluitvorming.</p> <p>Daarna ook communicatie.</p>			
--------	--	--	--	--	--

HH1 en HH2	Nog uit te werken, kansrijk voorstel			
<p>1. Op de begroting staat een post van € 5.3 miljoen voor HH1 en HH2. Het gaat hier om ZIN+PGB. Er zijn mogelijkheden om iets nieuws te organiseren als vanuit de vraag gewerkt wordt en met behulp van het voorliggend veld.</p> <p>Op een bijeenkomst in Bolsward is door Buurtzorg aangegeven dat HH1 en HH2 20% goedkoper kan. Dit bespaart ook op de extra kosten die gemaakt moeten worden voor thuiszorg via het Antonius Ziekenhuis. Ambtelijk is aangegeven dat Buurtzorg wel een lagere overhead heeft maar hogere tarieven vraagt dan nu betaald worden. Dit levert geen bezuiniging op. Ook moet rekening worden gehouden met mensen die hun baan hierdoor verliezen.</p> <p>Binnenkort wordt een traject opgestart om te onderzoeken of er anders kan worden gewerkt. Dit traject wordt samen met Frisia en andere aanbieders opgestart. Ook de vraagzijde wordt hierbij betrokken.</p> <p>2. Door die andere aanpak is het "plan/dictaat" van De Friesland Zorgverzekeraar + Antoniusgroep TZWH niet nodig.....dat plan (zie krant) kost € 500.000,00 per 1 juli 2016 op jaarbasis. Een extra besparing van een half miljoen. Het afschaffen van HH1 en HH2 is overigens een mogelijkheid. Dit leidt tot bezuinigingen.</p>	<p>Ambtelijke reactie Ad 1. Op een informatieve bijeenkomst van Buurtzorg Nederland in Bolsward heeft Jos de Blok zijn organisatie gepresenteerd. Buurtzorg werkt met zelfsturende teams die zoveel mogelijk zelf zorg indiceren en inzetten. De overhead van Buurtzorg Nederland is daardoor laag in vergelijking met reguliere thuisinstellingen. Buurtzorg Nederland is overigens gespecialiseerd in verpleging en verzorging. Buurtzorg gaat o.a. door het faillissement van TSN voor het eerst ook HH leveren in een aantal gemeenten. Het voorstel van de experts om 20% op de uitvoering van de HH1 en HH2 te realiseren door met Buurtzorg Nederland in zee te gaan is volgens ons nog niet goed onderbouwd. Zoals bekend spelen er veel problemen in Nederland met de uitvoering van de HH1 en HH2 door het faillissement van de grootste aanbieder van huishoudelijke hulp 1 en 2 TSN. Buurtzorg Nederland heeft nu bij een aantal gemeenten de HH1 en HH2 van TSN overgenomen veelal onder de voorwaarde dat die gemeenten het HH1 en HH2 tarief moesten verhogen.</p> <p>Buurtzorg Nederland inzetten voor de HH1 en HH2 zal o.i. dan ook geen besparing opleveren. Overigens kan Buurtzorg Nederland HH1 en HH2 al gaan leveren in onze regio als zij dat wensen. Tot nu toe heeft Buurtzorg Nederland zich echter nog niet als zorgaanbieder van HH1 en HH2 aangemeld.</p> <p>Ad 2 Zoals bekend heeft de grootste aanbieder van de Thuiszorg in ons gebied, de Antoniuszorg-groep, problemen met de volgens hen te lage tarief HH1 en HH2 van de gemeente. Zij pleiten voor een richttarief volgens de zgn. Code Verantwoordelijk Marktgedrag. Het bedrag van 500.000 wat u als extra besparingsmogelijkheid noemt slaat waarschijnlijk op het</p>			

<p>Dit past niet binnen het beleid. Daarom wordt voorgesteld om eerst de aanbieders uit te dagen om na te gaan of het anders kan. Op dit moment te vroeg om door te rekenen. Op middellange termijn is besparing mogelijk.</p> <p>Gevraagd is om de expertgroep te betrekken om hierin mee te denken. Aan het inkooptraject moet wel een tijdstraject verbonden worden.</p> <p>Tegenstem ivm oproep voor innovatieve methoden.</p> <p>3. frictiekosten en invoeringskosten van de innovatie nieuwe manier van organiseren HH1 en HH 2 zullen in 2017 hoog zijn. Voor dat jaar is de besparing veel minder....maar 2018 e.v. wezenlijk groter. Denk ook aan bovengenoemd "maatschappelijk effect", met name voor ons platteland-gebied.</p>	<p>tekort dat de Antoniuszorggroep noemt bij de discussie over de tarieven die de gemeente betaalt voor Hh1 en HH2. De gemeente heeft het voornemen de tarieven in 2016 ongewijzigd te laten.</p> <p>Deze bezuiniging van 500.000 euro kan derhalve niet ingeboekt worden omdat deze extra uitgaven niet gedaan zijn. Het bedrag van 500.000 betreft namelijk nog een voorstel.</p> <p>Huidig beleid De huishoudelijke hulp 1 en 2 valt onder de Wmo. Door het Rijk is in 2015 30% bezuinigd op het beschikbaar gestelde bedrag voor het verstrekken van HH1 en HH2. De gemeenten in Nederland zijn heel verschillend omgegaan met deze bezuiniging. Een aantal gemeenten heeft besloten de HH1 (schoonmaakhulp) af te schaffen. SWF heeft hier niet toe besloten. SWF heeft tot nu toe gekozen voor versobering van de huishoudelijke hulp door gemiddeld 0,5 uur minder HH 1 en HH2 te verstrekken per cliënt. Hiermee blijft de voorziening in stand maar op een iets lager niveau.</p> <p>De gemeente heeft voor HH in 2016 de volgende budgetten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • HH1 en HH2 zorg in natura 4.8 miljoen • HH1 en HH2 pgb totaal 530.000 euro • Totaal budget 5.330.000,-- <p>Bij de bezuiniging kan gedraaid worden aan de prijsknop en/of aan de volumeknop van de zorg. Gezien de landelijke ontwikkelingen rond het hanteren van de Code Verantwoordelijk Marktgedrag en de aangekondigde AmvB is het de vraag of nog een bezuiniging te realiseren is op het onderdeel prijs.</p> <p>Aan de volumeknop is wel te draaien:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Helemaal dichtdraaien is door een aantal gemeenten besloten door bijvoorbeeld de HH1 af te schaffen. Of bijv. 			
--	---	--	--	--

- geen HH1 onder de 3 uren te verstrekken. Afschaffen van HH1 levert een besparing op van 4 miljoen*.
2. Gedeeltelijk dichtdraaien door de HH1 te halveren: besparing van 2 miljoen*.
 3. 10% bezuinigen op het aantal HH1 en HH2 ureninzet levert een besparing op van 530.000 euro.

Bovengenoemde scenario's hebben maatschappelijke effecten. Vooral ouderen krijgen dan geen/deels schoonmaakhulp vergoed via de gemeente. Dit zal maatschappelijke onrust teweeg brengen. Het heeft ook werkgelegenheidseffecten. Ongeveer 80% van de hulp in de houding gaat over HH1. De inschatting is dat bij afschaffing van de HH1 ongeveer 700 hulpen werkloos worden in onze regio. Bij halvering van de ureninzet HH1 ongeveer 350 hulpen. Bij 10% minder inzet van HH1 en HH2 uren zal het werkgelegenheidseffect minder zijn.

Hou bij alle scenario's rekening met de vergrijzing. De verwachting is dat de komende jaren de doelgroep die in aanmerking wil komen voor HH fors zal stijgen. Een deel van deze mensen zal geen vervangend werk meer kunnen vinden. Na afloop de WW zal dan beroep gedaan kunnen op Bijstand (participatiewet). Hoe hoog dit percentage is, is niet bekend.

***Juridische procedures tegen afschaffing HH of geen HH1 onder 3 uren verstrekken**

Bij de Centrale Raad van Beroep lopen nu een drietal zaken tegen gemeenten die gekozen hebben voor geheel of gedeeltelijk afschaffen van HH1 of het anders organiseren van de HH1. De verwachting is dat de Centrale Raad van Beroep in mei 2016 uitspraak zal doen in deze beroepszaken. Dan zal bekend worden of de beleidsrichting van het (deels) afschaffen van HH voorzieningen de rechterlijke toets kan

	<p>doorstaan. De VNG verwacht dat de gemeenten in het ongelijk zullen worden gesteld.</p> <p>Ad 3 Het is niet helemaal duidelijk wat hier bedoeld wordt met innovatie, frictiekosten en het maatschappelijk effect voor het mn. het platteland? We willen graag eerst een nadere toelichting.</p>			
<p>Gebiedsteams 7.000 cases: is een keukentafelgesprek bij elke vraag/cases nodig. Kunnen we dit bundelen? Of kunnen (zorg)partijen elkaar ook aanvullen bij nieuwe klanten. Het verzoek aan de gemeente is om de uitgangspunten voor een keukentafelgesprek bij elke aanvraag te herzien.</p> <p>Daarnaast is aan de orde gekomen of voor alle 7.000 cases ook beschikkingen moeten worden verleend of dat dit vereenvoudigd kan worden. Gemeentelijk beleid moet uitgevoerd worden Besluitvorming door raad in september heeft invloed op gebiedsteams.</p> <p><u>Aanvullend voorstel</u> Berekenen: inzichtelijk maken waar de gebiedsteams hun tijd aan besteden, betreft nulmeting in relatie tot 7.000 cases.</p>	<p>Nog uit te werken, kansrijk voorstel, in samenhang met voorstel verminderen regelgeving Dit heeft een relatie met het voorstel om de regelgeving te verminderen. We onderschrijven het voorstel. Verminderen regelgeving levert een bezuiniging op het personeel. Voorafgaand aan de bezuinigingsdialoog is hier al een bezuiniging van € 750.000 in de begroting verwerkt.</p>			

<p>Werk vanuit visie. Toelichting vrijdag 1 april. De visie is vertrouwen en autonomie. Pas hier de werkwijze en intakeformulieren op aan. Bijv. in de vorm van huisbezoeken, etc. Tijdswinst is ook te behalen door bijv ipv een tweede keukentafelgesprek te bellen met de vraag of er iets veranderd is in de situatie. Of door bij een aanvrager waar al zorg verleend wordt, samen te werken met de zorgverlener.</p>				
<p>Terugbrengen aantal aanbieders: Er zijn nu 300 aanbieders. Voorgesteld wordt om dit terug te brengen naar 50-100. Dit is veel werkbaarder.</p> <p>In 2015 is gekozen voor bestuurlijk aanbesteden. Dit houdt in dat in overleg met aanbieders en het veld de producten bepaald worden. Dit is een flexibele vorm van aanbesteden waar tussentijdse wijzigingen mogelijk zijn. Het nadeel is dat tussentijds ook nog aanbieders in kunnen stromen. Er zijn contracten voor 5 jaar gesloten.</p> <p>Tip:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Smallingerland heeft een aanbestedingsprocedure met A en B aanbieders. De B-aanbieders kunnen dan "onderaannemer" worden van de A-aanbieders. - Ga eens na hoe de zorgverzekeraars aanbesteden. - Via Leeuwarden lopen circa 30% van uitgaven? Hoe transparant is dit proces? Kijk hier eens kritisch naar. 	<p>Kansrijk voorstel:</p> <p>Suggesties nemen we mee bij nieuw inkooptraject. Huidige contracten lopen tot en met 2020 (vanaf 2015)</p>			
<p>Detachering: gedetacheerden zijn altijd duurder dan vaste</p>	<p>Bezuiniging is al ingeboekt, dus kan niet dubbel bespaard worden.</p>			

<p>krachten. Vraag is of hier ook een besparingsmogelijkheid ligt. Opmerking: de medewerkers in de gebiedsteams zijn niet gedetacheerd, dus er is geen sprake van 21% btw in de huidige constructie.</p> <p>De opmerking dat detachering altijd duurder is dan vaste krachten is niet relevant/van toepassing op de juridische constructie van de gebiedsteams.</p> <p>Besluitvorming wordt voorbereid, dan is er ook duidelijkheid over detachering. Bezuiniging is al ingeboekt.</p>				
<p>Voorstel mbt arbeidsplaatsen voor mensen met een arbeidsbeperking:</p> <p>We stellen voor dat de gehele gemeente SW Fryslan de ambitie opneemt om 10% van de mensen in loondienst, mensen met een arbeidsbeperking te laten zijn. 5% komt voor rekening van de gemeente zelf, 5% voor de werkgevers binnen de gemeente.</p> <p>De gemeente organiseert hiervoor voorlichting aan werkgevers (met name MKB-ers)</p> <p>De gemeente bevordert hiervoor samenwerkingsinitiatieven die tot bovengenoemd resultaat leiden.</p>	<p>Nog uit te werken, kansrijk voorstel</p> <p>Bovenstaande is een goede stip op de horizon. Voor de bezuinigingsdialog zelf zit hier geen financieel voordeel in vanwege de langere termijn die hier mee gemoeid is.</p> <p>Overigens 10% van de mensen in loondienst zouden mensen met een arbeidsbeperking moeten zijn, betekent dan dat 10% overal geldt, zowel bij gemeente als voor werkgevers. Dat kun je niet halveren naar 2 keer 5%. Dus wanneer jullie 5% bij iedereen willen, dan moet het percentage 5% zijn.</p> <p>Gemeente geeft zelf goede voorbeeld en streeft naar 7%. Dit bespaart uiteindelijk op uitkering. Moet niet leiden tot verdringing maar via natuurlijk verloop en vrijgekomen vacatures.</p>			
<p>Hergebruik Rolstoelvoorzieningen e.d</p>	<p>Ambtelijke reactie:</p> <p>Het is niet mogelijk om een substantieel bedrag te bezuinigen. De huidige huurtarieven met HMC zijn zeer scherp. Deze zijn middels Europese aanbesteding verkregen en het contract duurt nog een aantal jaren (daar valt niet aan te tornen). Daarnaast hebben we nog een uitsterfconstructie met Welzorg afgesproken. Maar ook hier zijn de tarieven scherp.</p>			

	<p>We huren en hebben afgesproken dat juist ook tweedehands rolstoelen/scootmobielen ingezet mogen worden. Daarom kan de huurprijs ook lager zijn. Er worden dus vaak geen nieuwe hulpmiddelen ingezet, maar tweedehands.</p> <p>Ze moeten dan wel goed gereviseerd zijn, want cliënt mag hier geen nadeel van ondervinden. Goedkoopst adequaat is het motto.</p> <p>Alleen als deze hulpmiddelen afgeschreven zijn gaan ze naar de schroothoop. Herverstrekken is dus het motto.</p> <p>Met HMC is afgesproken dat er sprake is van social return. Inzet van langdurig werklozen. Hier voldoen ze keurig netjes aan.</p>			
--	---	--	--	--

